

Van 1947 tot 2017

Het unieke verhaal van Pellikaan Bouwbedrijf

Op een zonnige donderdagmiddag doken mevrouw Pellikaan-Grosveld en zoon Gerard Pellikaan samen de fotoboeken in. Het resultaat: memorabele anekdotes, prachtige herinneringen en een mooie blik op de toekomst.



Henk Pellikaan samen met zijn vrouw Paula Pellikaan-Grosveld en zoon Gerard in 1982. Op de achtergrond Bas Pellikaan.

Zeventig jaar geleden, in 1947, liep Henk Pellikaan om half zeven van zijn woning aan de Tilburgse Pelgrimsweg naar zijn oude, gammele auto. Elke dag reed hij – voor zover zijn auto dat nog toeliet – naar Oosterhout om 's avonds weer terug te keren bij zijn gezin. Daar in Oosterhout legde Henk letterlijk de eerste steen van Pellikaan Bouwbedrijf: hij bouwde een veertigtal tweekappers, met sierlijke houten dakkapellen, een speelse vlakverdeling in de kozijnen en een vakkundig weggevoerde hemelwaterafvoer. Wie had ooit gedacht dat dit project het begin zou zijn van een internationaal opererende organisatie in de bouw- en sportbranche? Waarschijnlijk Henk zelf.

Henk koos altijd voor avontuur en uitdaging. Op zijn achttiende verhuisde hij van Leerdam naar Tilburg, weg van zijn veilige thuisomgeving en zijn twaalf broers en zussen. In de jaren dertig voetbalde hij dertien wedstrijden voor het Nederlands

elftal, als enige voetballer van buiten de Randstad. En, wat in die tijd heel bijzonder was: hij kreeg de goedkeuring van zijn kritische schoonvader om te trouwen met Paula Grosveld, zijn tien jaar jongere vriendin. "Als je goed kunt voetballen, heb je de juistementaliteit om te slagen in het leven", waren de woorden van vader Grosveld. Hij had gelijk.

Van Oosterhout naar Houston

"Ik weet het nog heel goed", vertelt de inmiddels 97-jarige Paula Pellikaan-Grosveld. "Henk en ik hadden in 1946 een goed gesprek aan de keukentafel. Hij wilde méér dan alleen bouwtekeningen maken, en ik zei: 'Dan begin je toch voor jezelf?' Henk twijfelde, vooral omdat hij geen startkapitaal had. Maar ik geloofde in hem, in zijn doortastendheid en zijn populariteit als ex-voetballer. En ja, hij had de financiering zo geregeld." Na de woningen in Oosterhout bleven de projecten binnenkomen. In 1951 haalde Henk een opdracht binnen

in Terneuzen, de eerste opdracht buiten Noord-Brabant. Leeuwarden en Twente volgden. Het kantoor aan huis werd te klein. Op 13 oktober 1954 opende Pellikaan Bouwbedrijf het eerste eigen kantoor. Op een foto is te zien hoe zoon Gerard de eerste steen legt van het gebouw.

"Sport verbindt", vertelt Paula.

"Waar Henk ook kwam: het ging meteen over zijn voetbalcarrière, waardoor zakelijke ontmoetingen altijd hartelijk en informeel van start gingen." Maar het bedrijf groeide niet puur en alleen door de vruchtbare voetbalgrond die Henk in de jaren dertig had gelegd. Paula: "Henk bleef zichzelf continu ontwikkelen. Was er een nieuwe planningstechniek? Dan moest hij daar alles van weten.

Ooit las hij een artikel over een baseball-hal in Houston, gebouwd zonder steunpilaren. De volgende dag zaten we samen in het vliegtuig."

De oprichter van Pellikaan Bouwbedrijf bv, Henk Pellikaan, was een sportman. Na zijn voetbalcarrière (hij speelde in de jaren 30 en 40 voor het nationaal elftal), vond hij een nieuwe passie in het tennissen.



Een tennisveld met een dakje

Paula komt uit een fanatieke tennissfamilie. Zelf heeft ze zeven nationale titels in het veteranentennis op haar naam staan. Toen Henk wegens een blessure niet meer kon voetballen, was het dus niet gek dat Henk de voetbal inruilde voor een tennisbal en racket. "Hij wilde per se uitblinken in tennis en dus regelde hij lessen van de beste trainer van Nederland: Joop de Mos", aldus Paula. "Elke vrijdag reden we er speciaal voor naar Den Haag, wat heel uitzonderlijk was in die tijd." Thuis moest er natuurlijk ook worden geoefend. Daarvoor gebruikten Henk, Paula en de

familie de buitenplaats achter het kantoor in Tilburg. Paula: "Ik hoor het hem nog zeggen: 'Er moet een klein dakje op komen, zodat we niet hoeven te stoppen als het regent'." En dat gebeurde.

De familie Pellikaan had daarmee een unicum in Nederland: een overdekte tennisbaan. "Alle tennisgrootheden van die tijd kwamen ervoor naar Tilburg; Tom Okker, Evert Schneider, Jan Hayer, noem maar op. Zij mochten bij ons tennissen, met als enige voorwaarde dat ze de kinderen les zouden geven. Dat paste helemaal bij het fanatisme van Henk. Net als het uitdragen

van het succes van de hal. Door er toernooien te organiseren en bekendheid aan te geven trok het halletje in Tilburg enorm veel bekijks, en leverde datzelfde jaar nog een mooi project op: een overdekte sporthal in Middelburg."

Wie had toen geweten – vijftig jaar geleden – dat dat ene dakje boven de buitenplaats zou uitgroeien tot een historische mijlpaal? Dat het de opmaat zou zijn voor iets veel groters: de bouw van meer dan duizend overdekte sportcentra? Dat dáár in Tilburg de onderscheidende factor van Pellikaan Bouwbedrijf ontstond? Waarschijnlijk Henk zelf.



Geboorte van

Pellikaan Bouwbedrijf België

Terug naar de donderdagmiddag in 2017. Paula en Gerard bladeren door het fotoboek. Hun oog valt op een krantenartikel uit 1967: 'Gloed-nieuwe Sporthal voor BAVI Vilvoorde'. Het gaat hier niet zomaar om een sporthal, maar om 'de meest moderne van gans het land', aldus de journalist. Dit is het eerste internationale project van Pellikaan Bouwbedrijf, in een Belgische stad net boven Brussel. Paula: "Bij de opening van die eerste sporthal in Middelburg ontmoetten de burgemeester van Middelburg en Vilvoorde elkaar. Zo'n hal wilde de Vlaamse stad ook!" Dit was het begin van de Belgische vestiging van Pellikaan Bouwbedrijf, dat dit jaar haar vijftigste verjaardag viert.

Verdere internationale groei

Vijf jaar na de opening van Pellikaan Bouwbedrijf in België volgde Pellikaan Bau, in 1972. De zaken gingen goed in Duitsland, want in 1973 werden er maar liefst twaalf projecten opgeleverd, variërend van zwembaden tot scholen en sportcentra. In datzelfde jaar toog het voltallige personeel naar Berlijn voor de opening van de Eis-sporthalle, een bijzonder moment dat volop aandacht genoot in de pers. Citaat: 'De werkelijke winnaar is natuurlijk Pellikaan Bouwbedrijf,

dat met dit project wederom de vakbekwaamheid van de medewerkers heeft gedemonstreerd.'

De Engelsen konden natuurlijk niet achterblijven; in 1984 zette Gerard zijn handtekening onder het contract voor de bouw van een sporthal in Oxford Wheatly, en een jaar later opende Pellikaan Construction een sporthal in Birmingham. Gerard: "Nu, drieëndertig jaar later, zijn we weer aan het bouwen in hartje Birmingham. Dat is zo bijzonder!" Gerard wijdt het vooral aan de internationale activiteiten dat Pellikaan Bouwbedrijf altijd succesvol en gezond is geweest. "Ging het even wat minder met de bouwsector in het ene land, dan konden we onze focus tijdelijk verleggen naar een ander land. Zonder de inzet en flexibele houding van al onze medewerkers en oud-medewerkers was dat nooit mogelijk geweest. Daar ben ik enorm trots op."

Exploitatie: een gouden zet

We bladeren wat pagina's terug in het fotoboek, naar het jaar 1975. Het Tilburgse tennishalletje bij het kantoor is van zeven uur 's ochtends tot twee uur 's nachts volgeboekt. Dag in dag uit. "We mopperden erover", vertelt Paula. "Omdat we zelf niet meer konden spelen. Op een zondagmiddag

bedachten we de oplossing: een groot overdekt tenniscomplex." In 1976 werd het Pellikaan Tennis-centrum geopend in Goirle, met negen banen. Het was de eerste keer dat de familie niet alleen de bouw maar ook de exploitatie verzorgde. Gerard: "We leerden snel en waren enorm gemotiveerd het beter te doen." De familie ging op reis, verdiepte zich in dit nieuwe aspect, keek over grenzen heen. Buiten Nederland, maar ook buiten de bouw- en sportbranche. Gerard: "Warenhuizen, hotelketens, Amerika, Duitsland; we deden overal inspiratie op en namen de beste dingen mee naar onze projecten."

De keuze voor exploitatie van de tennishal bleek een gouden zet. Het team van Pellikaan Bouwbedrijf leerde alles over het runnen van een hal. Waar plaats je het restaurant? Wat is de beste plek voor een kleedkamer? Welke routing zorgt voor maximaal contact tussen klanten? Dankzij die operationele ervaring ontstond het bedrijf de status van een traditionele bouwer. Vandaag de dag is dit nog steeds dé grote meerwaarde van het bedrijf: kennis van de bouw gecombineerd met kennis van de exploitatie. Wie had ooit gedacht – veertig jaar geleden – dat hier in Goirle het fundament werd gelegd voor de huidige merknaam 'Pellikaan Design – Build – Operate'?

De keuze voor exploitatie van de tennishal bleek een gouden zet.

Het stokje gaat naar Gerard

"Als puber kon ik altijd de ruimte binnenlopen waar mijn vader aan het vergaderen was", vertelt Gerard. "Daar zat ik dan, gefascineerd naar al die mannen te luisteren. Eigenlijk was dat een vreemde setting, maar nu weet ik: mijn vader deed dat bewust. Hij liet mij toe in zijn wereld, die misschien ook ooit de mijne zou zijn." Toen Henk 71 was nam Gerard het stokje over. "Pa liet steeds meer zaken los en ik nam geleidelijk meer van hem over", aldus Gerard. Hij focuste zich in eerste instantie op de vestiging in Duitsland, en later op de overige drie landen.

Alles onder één groot dak

In Engeland was Gerard begin jaren 90 zeer nauw betrokken bij de exploitatie van de Riverside Club. "Daar zag ik geen klanten die af en toe een sportcentrum kwamen binnenlopen", vertelt hij. "Nee, ik zag leden die



2011: bij de zomerborrel in het groenste kantoor van Nederland vierden we ook Gerard's 40e jubileum

„Met ons geweldige team, onze veelzijdigheid, bijzondere geschiedenis, internationale expertise en operationele ervaring gaan we een mooie toekomst tegemoet.“

bereid waren elke maand een vast bedrag te betalen aan hun club." Dat concept bracht hij naar Nederland, in Amersfoort welteverstaan. Daar bouwde het team een compleet sportcentrum met alles onder één dak: zwembad, fitness, wellness, tennisbanen. Leden betaalden een vast bedrag om van alle faciliteiten gebruik te kunnen maken. Hier ontstond – 24 jaar geleden – de eerste

Pellikaan Health & Racquet Club. Wederom een primeur in Nederland en een historisch moment voor het bouwbedrijf en al haar medewerkers.

De geschiedenis herhaalt zich

Momenteel zijn er zeven vestigingen van de Pellikaan Health & Racquet Club dat inmiddels is omgedoopt tot Club Pellikaan. Gerard's zoons Dennis [39] en Patrick [44] staan

aan het roer. Zoon Roy [42] is sinds 2010 directeur van de Nederlandse, en sinds 2016 van de Duitse vestiging van Pellikaan Bouwbedrijf. Gerard: "Ik weet dat zij momenteel ook geschiedenis aan het schrijven zijn." Welke geschiedenis dat is? Wie zal het weten? Dat is iets voor de vierde generatie om te vertellen, op een zonnige donderdagmiddag met een stapel digitale 'fotoboeken'.

Alle eer voor de medewerkers

Het is natuurlijk mooi, zo'n verhaal over de familie Pellikaan en de geschiedenis van het bedrijf. "Maar", besluit Gerard zijn verhaal, "de spotlights horen niet op ons te staan. Het gaat om alle medewerkers – op kantoor en op de bouwplaats – en om de oud-medewerkers. Dankzij hun kennis, enorme toewijding en persoonlijke ontwikkeling staan we

waar we nu staan. Dat kan ik niet vaak genoeg benadrukken.

We gaan een mooie toekomst tegemoet, met ons geweldige team, onze veelzijdigheid, bijzondere geschiedenis, internationale expertise en operationele ervaring kan dat ook niet anders."